

Onderwerp:

FW: Extra zorgkosten i.v.m. BESIX / WH / SL/ Griffie (SL)

Van: Bestuurssecretariaat <[redacted]>

Verzonden: vrijdag 28 juni 2024 13:05

Aan: griffie <[redacted]>; Jos Vervuurt <[redacted]>

Onderwerp: FW: Extra zorgkosten i.v.m. BESIX / WH / SL/ Griffie (SL)

Op verzoek van familie [redacted] onderstaande mail. Mevrouw vond het ook belangrijk dat de gemeenteraad ervan op de hoogte is.

Jos en Vincent hebben de mail ook ontvangen.

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 27 juni 2024 12:50

Aan: Jos van Rey <[redacted]>

CC: Vincent Zwijnenberg <[redacted]>; Bestuurssecretariaat <[redacted]> info_RUDLimburgNoord

Onderwerp: Extra zorgkosten i.v.m. BESIX / WH / SL/ Griffie (SL)

Geachte heer [redacted],

Bijgaand enkele links naar artikelen vandaag verschenen in regionale en landelijke media met betrekking tot aanmerkelijk hogere gemiddelde zorgkosten per inwoner ten gevolge van aanwezige zware industrie, in Roermond dus meer specifiek BESIX.

Roermond scoort zelfs landelijk een vijfde (!) plek met 11% hogere gemiddelde zorgkosten per inwoner per jaar; vijfde plek van alle Nederlandse gemeenten.

https://www.limburger.nl/cnt/dmf20240627_92125767

<https://www.rtl.nl/nieuws/onderzoek/artikel/5451418/145-euro-meer-kwijt-aan-zorg-bij-zware-industrie-de-buurt>

Permitteer mij nog de volgende opmerking uit genoemde artikelen: *"Bedrijven, lokale overheden en controleinstanties doen te weinig om de gezondheid van omwonenden van industrie te beschermen tegen industriële uitstoot. Dat constateerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) in april vorig jaar. Zij 'moeten vechten tegen twee Goliaths'. Het is een strijd tegen de fabriek én tegen de overheid die er geen werk van maakt".*

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bewoners Vrijveld

145 euro meer kwijt aan zorg bij zware industrie in de buurt: grote bezorgdheid bij experts

Door Marcia Nieuwenhuis en Jasper Bunschoek · 27 juni 2024 · Aangepast: 27 juni 2024

Onderzoek

Uit onderzoek van RTL Nieuws blijkt dat inwoners van dertien gebieden met zware industrie jaarlijks ruim 145 euro meer kwijt zijn aan zorg, dan gemiddeld. Zo zijn de kosten voor de huisarts, het ziekenhuis, medicijnen en medische hulpmiddelen hoger. Deze omwonenden zijn gemiddeld ruim 7 procent duurder uit. Meerdere experts en instanties reageren bezorgd en pleiten voor grootschalig onderzoek naar de gezondheid van omwonenden.

Nieuws in het kort

- Data-analyse van RTL Nieuws naar zorgkosten van Nederland toont aan dat mensen die vlakbij dertien zware industriegebieden wonen meer geld uitgeven aan zorgkosten voor doktersbezoek en medicijnen.
- Mensen maken zich daar zorgen om hun gezondheid en andere onderzoeken in een aantal gebieden wijzen ook op mogelijke gezondheidsrisico's.
- Zo overtreden fabrieken er soms de regels en worden er meer giftige, kankerverwekkende stoffen uitgestoten dan toegestaan.
- Hoewel op basis van de analyse nadrukkelijk geen oorzakelijk verband kan worden aangetoond, noemen deskundigen de resultaten 'zorgelijk' en 'belangwekkend'.

Bij Tata Steel in het IJmondgebied is vorig jaar vastgesteld dat omwonenden een grotere kans hebben om ernstig ziek te worden en gemiddeld 2,5 maand eerder doodgaan. Maar ook in andere gebieden maken veel mensen zich zorgen. In het Zeeuwse Sluiskil is bijvoorbeeld bijna de helft van de inwoners bezorgd over de invloed van industrie in de buurt op de gezondheid, blijkt uit onderzoek van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD).

De onderzoeksredactie van RTL Nieuws deed daarom onderzoek naar alle zorgkosten die de afgelopen tien jaar in Nederland zijn gemaakt voor huisartsen, ziekenhuizen, medicijnen en medische hulpmiddelen. Die kosten zijn per postcodegebied in kaart gebracht. Uit de analyse blijkt dat de zorgkosten bij dertien zware industriegebieden ruim 7 procent hoger zijn dan gemiddeld in Nederland. In totaal wonen er in die gebieden zo'n 470.000 mensen en zijn er in tien jaar 684 miljoen euro meer kosten gemaakt dan gemiddeld.

RTL Nieuws sprak uitvoerig met omwonenden van industrie in de onderzochte gebieden. Dat zij hogere zorgkosten maken, hoeft niet te betekenen dat deze het gevolg zijn van activiteiten van nabijgelegen industrie. Dat weet ook Jack Renet uit Geleen. Maar het raadslid dat lang pal naast chemiepark Chemelot woonde, ziet het wel als een belangrijk signaal. "Juist dat soort signalen hebben we nodig om eindelijk eens grondig te onderzoeken wat de invloed is van de industrie op deze omgeving. Ik vind het ook frappant hoeveel mensen last hebben van de luchtwegen, maar ik heb geen bewijs dat het van Chemelot komt."

[Lees ook](#)

Grote verschillen: zoveel zorgkosten worden er in jouw buurt gemaakt

Diana Kretschmann uit Eindhoven schrikt als ze hoort dat de zorgkosten in haar postcodegebied in de buurt van industrieterrein De Hurk 8 procent hoger zijn dan gemiddeld. Ook zij wil dat de gezondheidszorgen uit de buurt goed worden onderzocht. "We roepen al jaren: overheid bescherm ons. Maar zo'n onderzoek is er nog nooit gekomen."

De grootste afwijking in zorgkosten vond RTL Nieuws in de postcode van het grootste chemische industrieterrein van Noord-Nederland bij Delfzijl. "Wij willen weten hoe dat komt", stelt Jan Wierenga die in de buurt woont. "Als dat door de industrie komt, hebben wij echt een discussie. Over gezondheid valt niet te onderhandelen. Ik wil weten waaraan wij worden blootgesteld." En dat geldt voor alle omwonenden van zware industrie die RTL Nieuws sprak: zij willen een onderzoek zoals dat bij Tata is gedaan.

Gebied (postcode)	Percentage hoger dan gemiddeld	Verskil in zorgkosten per inwoner per jaar
Delfzijl (993)	14%	314.74
Geleen (616)	13%	281.91

Veendam (964)	13%	273.78
Velsen-Noord (195)	12%	198.65
Roermond (604)	11%	220.85
Havengebied Rotterdam (319)	8%	158.06
Eindhoven (565)	8%	138.62
Kanaalzone Gent-Terneuzen (353, 354, 355)	7%	151.69
Deventer (741)	6%	113.31
Moerdijk (478)	5%	69.32
Steenwijk (833)	4%	79.87
Groningen/ Hoogkerk (974)	4%	66.64
Dordrecht (331)	3%	53.34

RTL NIEUWS Omdat rekening wordt gehouden met leeftijd en geslacht van inwoners is het verschil in zorgkosten in euro's per inwoner soms hoger in een gebied, terwijl het percentage lager is in vergelijking met een ander gebied.

● A Flourish table

'Zorgelijk'

Ook alle experts aan wie de resultaten van het onderzoek zijn voorgelegd, verklaren dat deze voor hen aanleiding zijn voor grootschalig gezondheidsonderzoek naar mogelijke gezondheidseffecten van industriële activiteiten op de omgeving. Twee belangrijke instituten die de overheid adviseren, de Onderzoeksraad voor Veiligheid en de Gezondheidsraad, steunen dit pleidooi.

Hoogleraar Gezondheidseconomie Xander Koolman van de Vrije Universiteit noemt de uitkomsten van het RTL-onderzoek 'zorgelijk'. "Ik word er stil van. Je weet dat de zorgkosten bij Tata Steel hoger zijn, maar als je ziet dat er door het hele land zorguitgaven hoog zijn bij industrie, dan denk je wel: dit hadden RIVM of de universiteiten al lang moeten onderzoeken." Verwijzend naar Tata Steel verklaart hij: "Er zijn bedrijven die potentieel dezelfde schade veroorzaken." De gezondheidseconoom hoopt dat dit soort onderzoeken in de toekomst 'regulier door RIVM worden gedaan'.

RIVM: 'Heel zinnig'

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) laat in reactie op het onderzoek weten: "Het klinkt heel zinnig wat RTL heeft gedaan." Het instituut benadrukt dat er verschillende oorzaken kunnen zijn voor afwijkende zorgkosten. "Is de regionale bevolking hoog of laag opgeleid bijvoorbeeld?" En: "Je kunt dus niet zomaar alles aan een oorzaak of bron toewijzen. Het is dan goed om naar specifieke diagnoses te kijken en dat doet RTL ook."

RTL Nieuws onderzoekt gezondheid bij zware industrie

Dit verhaal maakt deel uit van een groot onderzoek van RTL Nieuws naar gezondheid in de buurt van zware industrie. Daarvoor zijn onder andere zorgkosten geanalyseerd, waaruit blijkt dat deze in de dertien genoemde gebieden jaarlijks per inwoner **145 euro hoger** zijn dan gemiddeld. Daarmee is nog geen bewijs dat die hogere zorgkosten het gevolg zijn van activiteiten van bedrijven. Daar is meer onderzoek voor nodig.

Bijna zevenhonderd miljoen

"Bijna zevenhonderd miljoen euro meer zorgkosten in tien jaar tijd is veel. Ik schrik ervan", verklaart de voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Medische Milieukunde (NVMM) Henk Jans, zelf arts en chemicus. Om aan te tonen dat de industrie mede de oorzaak is van de hoge zorgkosten is volgens hem meer onderzoek nodig. "Maar deze afwijking zegt mij in eerste instantie wel: er is wat aan de hand."

In de gebieden die RTL Nieuws onderzocht, zijn de zorgkosten gemiddeld 7,4 procent hoger dan verwacht. In Velsen-Noord, waar Tata Steel is gevestigd en door een expertgroep van het RIVM eerder is aangetoond dat de uitstoot gezondheidseffecten tot gevolg heeft, zijn de zorgkosten per inwoner bijna 200 euro hoger dan gemiddeld (12 procent hoger dan gemiddeld). In de buurt van meerdere industriegebieden zijn de zorgkosten hoger dan in de omgeving van Tata Steel. De postcode waar Chemiepark Delfzijl in de provincie Groningen is gevestigd scoort het hoogst (14 procent hoger dan gemiddeld). Ook in de omgeving van de industriegebieden van Chemelot in Geleen en Nedmag in Veendam zijn de kosten hoger dan in Velsen-Noord.

Oproep: Weet jij meer over mogelijk schadelijke effecten van industrie op de gezondheid en wil je dat met ons delen? Dan kun je de redactie (anoniem) tippen. [Klik hier](#) om ons berichtjes, foto's, video's en documenten te sturen via [WhatsApp](#) naar dit nummer: [+31641663754](tel:+31641663754) of mail naar onderzoek@rtl.nl.

Suikerziekte, hartkloppingen

Volgens NVMM-voorman Jans moet worden nagegaan wat de invloed is van de door de fabrieken uitgestoten chemische stoffen op de buurt. De zorgen en onzekerheden die bij omwonenden leven over de mogelijke risico's worden volgens Jans 'vaak niet serieus genomen en worden vaak miskend of onvoldoende herkend'.

Jans benadrukt dat ook geur- en geluidsoverlast kunnen leiden tot 'allerlei stressklachten, zoals hartkloppingen en hoge bloeddruk'. "We weten ook steeds beter dat langdurige blootstelling aan fijnstof impact heeft op bijvoorbeeld ontwikkeling van suikerziekte." Jans: "De overheid moet in actie komen: er moet wat gebeuren."

'Vurige wens'

Michel Dückers van het onderzoeksinstituut Nivel pleit ook voor vervolgonderzoek. "Er is een gezondheidsdreiging in gebieden met zware industrie en het is echt onze vurige wens om die te onderzoeken." De hoogleraar crises, veiligheid en gezondheid aan de Rijksuniversiteit Groningen wil meerdere plekken in het land onder de loep nemen. "Denk aan de omgeving rond Chemelot en het chemiepark Delfzijl."

Dückers benadrukt dat of de hogere zorgkosten te maken hebben met de uitstoot in die gebieden 'nog maar moet blijken'. "Maar het feit dat RTL Nieuws met zo'n verkenning al dit op het spoor komt en inderdaad hogere zorgkosten vindt, dat zou voor mij wel een aanwijzing zijn om verder uit te zoeken wat hier aan de hand kan zijn."

Hoogleraren Xander Koolman en Michel Dückers pleiten voor meer onderzoek naar de impact van industriële activiteiten op gezondheid van omwonenden.

'Vechten tegen twee Goliaths'

Bedrijven, lokale overheden en controle-instanties doen te weinig om de gezondheid van omwonenden van industrie te beschermen tegen industriële uitstoot. Dat constateerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) in april vorig jaar. Volgens huisarts Luc Verkouteren, die een praktijk heeft onder de rook van Tata Steel, is het voor omwonenden alsof zij 'moeten vechten tegen twee Goliaths'.

"Het is een strijd tegen de fabriek én tegen de overheid die er geen werk van maakt. Als mijn auto niet goedgekeurd wordt, mag ik niet rijden maar Tata krijgt in zulke gevallen gewoon een ontheffing." De huisarts wijst erop dat er in de IJmond relatief veel longziekten, hart- en vaatziekten en suikerziekten voorkomen.

De OVV adviseerde het kabinet daarom om meer kennis te ontwikkelen over de gevolgen voor de gezondheid 'van door de industrie uitgestoten stoffen' om zo 'de gezondheid van omwonenden te beschermen'. De oproep van experts om meer onderzoek te doen naar de gezondheidseffecten van industrie in de dertien onderzochte gebieden sluit volgens de Onderzoeksraad 'één op één aan' bij hun eigen voorstellen. "Het is evident dat deze oproep uitstekend past bij onze aanbevelingen."

Gezondheidsraad

Het onderzoek van RTL Nieuws geeft volgens de Gezondheidsraad 'goed weer dat deze problematiek niet alleen speelt bij bekende hotspots (Tata/Chemours) maar ook elders in het land'. Vicevoorzitter Marianne Geleijnse noemt de resultaten 'belangwekkend': "Blootstelling aan stoffen is een gegeven en de overheid zou hier meer zicht op moeten krijgen om aan haar zorgplicht te voldoen."

De Gezondheidsraad adviseerde in april aan het ministerie van Volksgezondheid om een structureel meetprogramma op te zetten voor chemische stoffen. De raad wil dat er niet langer inschattingen van blootstelling worden gemaakt, maar dat die daadwerkelijk worden gemeten. Daarvoor zou eens in de vijf jaar onderzoek moeten worden gedaan in bloed of urine.

Lees ook

RIVM: omwonenden Tata Steel worden sneller ziek en gaan 2,5 maand eerder dood

Bedrijven steunen onderzoek

RTL Nieuws benaderde ruim twintig bedrijven in de regio's die zijn onderzocht en legde hen de onderzoeksresultaten en de reacties en oproep van deskundigen voor. Allemaal stellen ze de gezondheid van omwonenden zeer belangrijk te vinden. De meeste bedrijven juichen een aanvullend onderzoek, zoals voorgesteld door de experts, toe.

"Wij zijn groot voorstander van een dergelijk onderzoek. De gezondheid van omwonenden is voor ons een absolute prioriteit", stelt KWS, eigenaar van Asfaltcentrale Eindhoven, bijvoorbeeld. En ook Chemelot laat weten zo'n bevolkingsonderzoek 'van harte te ondersteunen'. De bedrijven wijzen er wel op dat ook andere mogelijke verklaringen voor hogere zorgkosten moeten worden meegenomen.

Meer weten

Naast de analyse naar zorgkosten en contact met omwonenden en bedrijven heeft RTL Nieuws voor elk van de dertien onderzochte gebieden ook gekeken naar andere opvallende zaken, zoals overtredingen en eerder (gezondheids)onderzoek. Lees via onderstaande links meer over een aantal onderzochte gebieden en ook reacties van bedrijven.

- [In Geleen kijkt niemand meer op van alarm op Chemelot, maar de zorgen zijn er niet minder om](#)
- [Zorgkosten bij chemiepark Delfzijl 315 euro hoger dan gemiddeld: meer kwijt dan bij Tata Steel](#)
- [PFAS, stof en zware metalen in Zeeuwse Kanaalzone: inwoners willen onderzoek naar effect op gezondheid](#)
- [Rotterdamers bij havengebied 158 euro meer kwijt aan zorg](#)
- [274 euro meer kwijt aan zorg in Veendam; zorgen om zoutwinner Nedmag](#)
- [Veel zorgen en klachten over industriële 'big five': Eindhovense wijk Het Ven wil duidelijkheid](#)

⊕ Plus-artikelen zijn exclusief voor abonnees. [Bekijk onze abonnementen >](#)

Hogere zorgkosten bij omwonenden Chemelot in Geleen en Besix in Roermond: ‘Mensen stoppen het weg, in continue angst is niet te leven’

Industriecomplex Chemelot in Geleen. — © ANP

Redactie

Donderdag 27 juni 2024 om 11:53